

ЧИТАЛИЩЕ И КУЛТУРА

Пише се и се говори за култура, културна работа, културна и некултурна личност, за това, че читалището е културен институт и т. н., като всеки влага различно съдържание въ тия понятия. За прак-

тическия културен деятель е отъ голѣмо значение да знае какво трѣбва да се разбира подъ понятието култура, какво трѣбва да бѣде отношението на личността къмъ нея, какви сж личнитѣ и обществени изгоди отъ приобщението на личността съ културата, какъ трѣбва да стане това приобщение, каква роль има да изиграе народното читалище въ това отношение и т. н.

Да се опитаме да разгледаме нѣкои отъ тия въпроси.

Още, когато Аристотель е казалъ, че човѣкъ е обществено животно, той е искалъ да подчертае особеното значение на общественитѣ условия за усъвършенствуванието на човѣшката личностъ, защото, ако бихме могли да си мислимъ човѣка, оставенъ изключително подъ влиянието на природнитѣ условия, неговиятъ животъ би се изразилъ само въ удовлетворението на физиологичнитѣ му нужди и въ биологично приспособо-

бление. Отъ тукъ се вижда защо общественитѣ условия иматъ такова голѣмо значение за развитието и усъвършенствуванието на човѣка — това сж условия, при които личността размѣня и разширява своя опитъ не само съ опита на своитѣ съвременници, съ които може да встѣпи въ непосредствено сношение, но и съ ония, които, по пространство и време, сж далечъ отъ него — съ опита на цѣлото човѣчество въ миналото и сега, а това може да стане благодарение на обстоятелството, че тоя опитъ е запазенъ въ нравитѣ, обичаитѣ, науката, искусството, религията, философията, техниката — съ една речъ въ това, което наричаме култура на единъ народъ, или на човѣчеството изобщо.

Какъ се запазватъ тия богатства, та не само отдѣлната личностъ, но и цѣли поколения да иматъ възможностъ да се приобщатъ съ тѣхъ, да ги запазятъ, увеличатъ и предадатъ на следнитѣ поколения?

Ако човѣкъ би се отнасялъ къмъ впечатленията отъ външния миръ и вътрешнитѣ преживѣвания чисто рецептивно, ако не реагираше